

[Svend Haugaard.]

tede jeg under første behandling nogle stærkt kritiske bemærkninger imod lovforslaget, som kunne betyde, at man forlod den decentralisering, man har opnået, til fordel for en central indflydelse på afgørelserne. Nu er slutresultatet blevet, at det kun bliver i ekstraordinære tilfælde af stor rækkevidde, og hvor man må skønne at lovens hensigt ikke er blevet fulgt, at der kan gribes ind fra ministerens side, og kun efter forhandling med kommunerne og efter tilslutning fra amtsrådet. Det betragter vi som en meget betydelig forbedring, og vi kan derfor tilslutte os også dette ændringsforslag.

Hertil kommer noget i betænkningen, som jeg gerne vil fremhæve, nemlig et løfte fra ministeren om, at der i de kommende cirkulærer om by- og landzonelovens administration vil blive redegjort for synspunkter, som skal lægges til grund for tilladelser med henblik på at tilsikre mulighed for lokal udvikling og erhvervsudøvelse. Jeg vil gerne gentage det sidste: tilsikre mulighed for lokal udvikling og erhvervsudøvelse. Dette rigtigt praktiseret betyder en afgørende mulighed for, at de sidste års afvikling af mange landsbyer nu i stedet for kan blive det, det gerne skulle være, en udvikling.

Jeg vil gerne her spørge ministeren, om jeg må opfatte dette som en erkendelse af, at by- og landzoneloven hidtil i mange egentlige landområder har givet en uheldig udvikling, som nu bør ændres. I parentes må jeg måske lige have lov til at henstille, at det kunne være rart, om en ankesag fra kommunen og frem til ministeren ikke skulle være et helt år om at få et nej som slutresultat.

Med denne ene ændring om markedsrenten som undtagelsespunkt kan vi fra det radikale venstres side anbefale de tre lovforslag til vedtagelse med de af boligministeren foreslåede ændringer. Deres stærke virkning får de sammen med en række hidtidige love og bestemmelser; det gælder 1959-loven om erhvervelse af fast ejendom, det gælder naturfredningsloven, det gælder by- og landzonelovens byggebestemmelser, og det gælder påligning af landbrugspligten, som det ikke mindst med henblik på EF har vist sig uhyre vigtigt at fastholde. Jeg kunne godt her ønske, at man nåede frem til en mere sam-

let matrikulering, sådan at også friarealer, der i dag hører til en landbrugsejendom, blev matrikuleret sammen med landbrugsjorden med landbrugspligt.

Endvidere har vi bestemmelsen om, at aktieselskaber ikke kan overtage landbrugsjord uden særlig tilladelse. Det har været fremført flere gange i EF-debatten, at det ville være muligt for store europæiske koncerner at overtage dansk landbrugsjord og selv producere landbrugsprodukterne. Jeg vil gerne slå fast: dette kan ikke lade sig gøre ifølge dansk lov, hvorefter heller ikke danske aktieselskaber har en sådan ret.

Vi har dermed, mener jeg, dækket alle vigtige områder ind, og hvis der skulle vise sig huller på et eller andet tidspunkt, har vi også her muligheder. Vi kunne tænke os f. eks., at den nuværende landbrugsordning med, at man skal have været 2 år praktisk landbruger i det pågældende land, hvor man vil købe landbrug, bortfaldd. I så tilfælde kan vi på dansk regning gennemføre et krav om egnethed, som også gælder danske og dermed ikke betyder diskrimination. Skulle ødegårdsproblemet opstå hos os — vi har hidtil ikke kendt det, for ved ødegårde i EF-forstand er der tale om dyrkbar jord — så kan vi fastholde kravet om, at dyrkningspligten skal overholdes, og vi vil være i stand til at løse også dette problem. Hvis de frie jorder skulle opstå på den måde, at der kunne blive tale om at erhverve et større antal til erhvervsformål, ja, i så tilfælde har vi mulighed for også over for danske at gennemføre en maksimering af det antal frie jorder, som man kan erhverve, til f. eks. 2; det vil betyde, at så er man nede under den grænse, hvor der kan være tale om erhverv, og så er det 1959-loven, der gælder, og det vil sige, at udlændinge kun kan komme i betragtning, hvis de kan opfylde 1959-lovens krav.

Vi mener altså, at vi er dækket særdeles godt ind, og jeg må sige personlig: bedre dækket ind, end jeg på forhånd egentlig havde troet var muligt.

Der kan være andet, der mangler. Der kan være den omtalte koordinering, som vi ikke er færdige med. Der kan være afgift på jord, hvor man hæver landbrugspligten. Der kan være værdistigning på jord i det hele taget. Der kan være spørgsmål om mere samtlende matrikuleringsbestemmelser, om